

YAŞLI BAKIM PROGRAMI 2023-2024 DERS İÇERİKLERİ

I. YARIYIL

MYO101 TEMEL ANATOMİ VE FİZYOLOJİ

Anatomi ve fizyolojiye giriş; hücre kuramı, hücre organelleri; madde alışverişi; hücre metabolizması; lokomotor sistem anatomisi ve kemik, eklem ve kas fizyolojisi; solunum sistemi anatomisi ve fizyolojisi; dolaşım sistemi anatomisi ve fizyolojisi; sindirim sistemi anatomisi ve fizyolojisi; üriner sistem anatomisi ve fizyolojisi; genital sistem anatomisi ve fizyolojisi; endokrin sistem ve sinir sistemi anatomisi ve fizyolojisi; duyu organları anatomisi ve fizyolojisi.

YBH105 TEMEL GERONTOLOJİ

Gerantoloji ve geriatrinin temel kavramları; yaşlılığın demografik ve toplumsal değişimi; yaşlılıkta sağlık sorunları; yaşlılıkta bireysel yaşam; yaşlılıkta psikososyal yaşam; yaşlılıkta toplumsal yaşam; yaşlı işgücü, çalışma yaşamı ve aktif yaşlanma; bakım hizmetleri; yaşlılara yönelik sosyal hizmetler; yaşlı bireylerde sosyal hizmet uygulamaları; yaşlı bireylerde akut ve kronik hastalıklar; yaşlılıkta oluşan kazalar; yaşlılarda evde bakım; yaşlılarda beslenme.

YBH101 YAŞLI BAKIM İLKE VE UYGULAMALARI I

Yaşlanma ve yaşlılıkla ilgili temel kavramlar; yaşlının temel gereksinimleri; yaşam bulguları; yaşlılarda bireysel hijyen uygulamaları; ağrı ve değerlendirilmesi; yaşlılarda bası yaraları ve yara bakımı; yaşlılarda deri bütünlüğü ve masaj; yaşlı mobilizasyonunu sağlama; ilaç uygulama yöntemleri; yaşlılarda ilaç uygulamaları; sıcak ve soğuk uygulamalar; yaşlılarda beslenme; aseptik teknikler; kapsamlı geriatrik değerlendirme.

RPSI209 POZİTİF PSİKOLOJİ VE İLETİŞİM BİLİMLERİ

Pozitif psikolojinin tanımı, temel kavramları, teorik temelleri ve uygulamaları; duygusal deneyim ve davranışın beyin davranış sistemlerini incelemek; kendini ve başkalarını tanıma; psikososyal yaşam becerileri ve sorun çözme becerileri; motivasyon ve planlama; öfke, saldırganlık, şiddet; ilişki yönetimi; sağlıklı karar verme; sebatkarlık ve uzlaşmacılık.

RKUL101 ÜNİVERSİTE KÜLTÜRÜ I

Her dönem, üniversitedeki akademik birimler, öğrenci konseyi ve öğrenci kulüplerinin önerilerinden oluşan bir program çerçevesinde 14 hafta boyunca gerçekleştirilecek seminer, konferans, panel, çalıştay ve söyleşiler içerir.

ATA101 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ I

Kavramlar tanımlar, ders yöntemleri ve kaynakların tanımı; Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi; Osmanlı Devleti'nin Dağılışı (XIX. Yüzyıl); Tanzimat ve Islahat Fermanı, I. ve II. Meşrutiyet; Dünya, Trablusgarp ve Balkan Savaşları; Mondros Ateşkes Antlaşması, Wilson İlkeleri, Paris Konferansı; M. Kemal'in Samsun'a Çıkışı ve Anadolu'daki Durum; Amasya Genelgesi, Ulusal Kongreler, Mebusan Meclisinin Açılışı; TBMM'nin Kuruluşu ve İç İsyanlar; Teşkilat-ı Esasi Kanunu, Düzenli Ordunun Kuruluşu; I. II. İnönü, Kütahya-Eskişehir ve Sakarya Meydan Muharebeleri ile Büyük Taarruz; Kurtuluş Savaşı sırasındaki antlaşmalar; Lozan Barış Antlaşması; Saltanatın Kaldırılması.

TURK101 TÜRK DİLİ I

Sözlü sunum çalışmaları; dil nedir; dünya dilleri, Türkçenin bunlar arasındaki yeri ve tarihsel gelişimi; güncel metinler eşliğinde günümüzde Türkçenin sorunları; güncel metinler eşliğinde “de”, “ki” ve “mi” nin yazımı; derlenmiş metinler eşliğinde Türkçe sözcüklerin yazımıyla ilgili sorunlar; metin incelemesi: bilimsel içerikli bir makalenin incelemesi; yazım kuralları ve noktalama işaretleriyle ilgili uygulamalar; metin incelemesi: bir köşe yazısının incelemesi; anlatım bozuklukları, dil yanlışları ile uygulamalar; örnek metinler eşliğinde bilim dili olarak Türkçe; sözlü sunum çalışmaları.

INGU101 İNGİLİZCE I

Tanışma, to be fiili, özne zamirleri; işaret zamirleri, sayılabilir/sayılamayan isimler, niceleyici ifadeler; Geniş zaman (Simple present tense), sıklık zarfları; nesne zamirleri, sahiplik sıfatları, have got/has got; -meli, -malı,(must/mustn t) -ebilmek,-abilmek (can/can t); Geçmiş zaman (Simple Past Tense); Şimdiki zaman; Bağlaçlar (ve-ama-bu yüzden-çünkü); Karşılaştırmalar.

BES101 BESLENME İLKELERİ

Beslenmenin tanımı ve önemi; karbonhidratlar; posanın önemi lipitler, kalp-damar hastalığındaki önemi; proteinler; suyun insan beslenmesindeki önemi, ishal ve beslenme; mineraller vitaminler; besin grupları; özel durumlarda beslenme: gebelik-emzirme, çocukluk dönemlerine göre ve yaşlı beslenmesi, işçi beslenmesi; beslenme fonksiyonunun değerlendirilmesi; hastane yemekhanesinde hazırlanan diyet çeşitleri.

II. YARIYIL

FAR105 TEMEL FARMAKOLOJİ

Farmakolojiye giriş ve temel kavramlar; farmakokinetik, farmakodinamik; merkezi sinir sistemi ilaçları; otonom sinir sistemi ilaçları; kardiyovasküler sistem ilaçları; analjezikler; anti-inflamatuarlar; anestezipler; akılcı ilaç kullanımı; yaşlıda ilaç kullanım ilkeleri.

YBH106 YAŞLIDA KRONİK HASTALIKLAR I

Yaşlıda kronik ve nörolojik hastalıklar tanımı, özellikleri, seyri ve evreleri; yaşlılığa bağlı kardiyovasküler sistem değişiklikleri; kalp yetmezlikleri; koroner arter hastalıkları; kalp yetmezlikleri; hipertansiyon; periferik damar hastalıkları; endokrin hastalıklar; diabetes mellitus; gastrointestinal sistemin kronik hastalıkları; pulmoner sistemin kronik hastalıkları.

YBH117 YAŞLI BAKIM İLKE VE UYGULAMALARI II

Stres kavramı ve baş etme yolları; yaşlıda oksijen tedavisi; yaşlıda aspirasyon uygulaması; sıvı elektrolit ve asit baz dengesi; yaşlılarda deri sorunları; solunum sistemi hastalıkları; GİS ve hastalıkları; kardiyovasküler sistem hastalıkları; üro-genital sistem hastalıkları; nörolojik ve psikiyatrik bozukluklar; yaşlılarda sık görülen enfeksiyonlar; yaşlılarda ayak bakımı; evde hasta bakımı; evde yaşlı bakım uygulamaları. Dersin 14 hafta boyunca haftada bir gün (8 saat) kurum uygulaması bulunmaktadır.

RKUL102 ÜNİVERSİTE KÜLTÜRÜ II

Her dönem, üniversitedeki akademik birimler, öğrenci konseyi ve öğrenci kulüplerinin önerilerinden oluşan bir program çerçevesinde 14 hafta boyunca gerçekleştirilecek seminer, konferans, panel, çalıştay ve söyleşiler içerir.

ATA102 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ II

Lozan Barış Antlaşması ve Değerlendirilmesi; Siyasi Alandaki İnkılaplar, Cumhuriyet'in İlanı ve Halifeliğin Kaldırılması; Çok Partili Siyasi Hayata Geçiş Denemeleri; Hukuk Alanındaki İnkılaplar; Sosyal Alandaki İnkılaplar; Eğitim ve Ekonomi Alanındaki İnkılaplar; 1923-1938 Yılları Arası Türk Dış Politikası; 1938-1950 Yılları Arası Türk Dış Politikası; Demokrat Parti İktidarı ve Adnan Menderes Dönemi (1950 – 1960); 1960 Hükûmet Darbesi ve Sonrasındaki Siyasi Gelişmeler; 1980-2002 Dönemi Türkiye İç Siyaseti; Türk İnkılâbının Temel İlkeleri (Atatürk İlkeleri ve Bütünleyici İlkeler); Atatürk Devrimleri, Akılcılık ve Bilimsel Düşünce; Cumhuriyetçilik ve Halkçılık; Milliyetçilik ve Devletçilik; Laiklik ve Devrimcilik.

TURK102 TÜRK DİLİ II

Sözlü sunum çalışmaları; dil nedir; dünya dilleri, Türkçenin bunlar arasındaki yeri ve tarihsel gelişimi; güncel metinler eşliğinde günümüzde Türkçenin sorunları; güncel metinler eşliğinde “de”, “ki” ve “mi” nin yazımı; derlenmiş metinler eşliğinde Türkçe sözcüklerin yazımıyla ilgili sorunlar; metin incelemesi: bilimsel içerikli bir makalenin incelemesi; yazım kuralları ve noktalama işaretleriyle ilgili uygulamalar; metin incelemesi: bir köşe yazısının inceleme; anlatım bozuklukları, dil yanlışları ile uygulamalar; örnek metinler eşliğinde bilim dili olarak Türkçe; sözlü sunum çalışmaları.

INGU102 İNGİLİZCE II

Demonstrative Pronouns, Possessive Pronouns; Past Continuous Tense; Okuma ve kelime alıştırmaları (Simple Past Tense & Past Continuous Tense); Preposition of Time and Place; Present Perfect Tense; Genel Tekrar (1-5. üniteler); Possessive”s”, Adverbs of manner; Future Tense; Making Suggestions&Requests; Gerunds – Infinitives; Modals (must,should,have to,don't have to,may).

YBH114 YAŞLI PSİKOLOJİSİ

Yaşlı bireylerde fiziksel değişim; yaşlı bireylerde bilişsel değişim; yaşlı bireylerde psikososyal değişim; yaşlanmaya bağlı psikolojik değişimler; yaşlı bireylerde stres; yaşlı bireylerde kaygı bozuklukları; yaşlı bireylerde duygu durum bozuklukları; yaşlılarda psikotik bozukluklar; yaşlı bireylerde ölüm kaygısı ve yas; uyku bozuklukları; demans; yaşlı bireylerde kişilik değişiklikleri; yaşlı bireylerle etkili iletişim; yaşlı bireylerde psikolojik yaklaşım.

III. YARIYIL

YBH213 YAŞLI BAKIM İLKELERİ III

Yaşlılarda görülen biyolojik değişiklikler; yaşlılarda sık görülen hastalıklar; yaşlı bakım sorunları; yaşlıda acil durum uygulamaları; yaşlı bireyin değerlendirilmesi; yatağa bağımlı hasta bakımı; yatağa bağımlı hasta bakımı; kanserden korunma; terminal dönem yaşlı bakım; yaşlı bireylerde ihmal, istismar, etik ve yasal sorunlar; yaşlı bireylerde sağlığın korunması ve geliştirilmesi; yaşlılık ve iletişim; yaşlılarda yaşam kalitesi; yaşlılarda rehabilitasyon. Dersin 14 hafta boyunca haftada bir gün (8 saat) kurum uygulaması bulunmaktadır.

YBH221 YAŞLI BAKIM UYGULAMALARI III

Teorik bilgiler ile uygulama yapma.

YBH209 YAŞLIDA KRONİK HASTALIKLAR II

Yaşlıda kronik ve nörolojik hastalıklar tanımı, özellikleri, seyri ve evreleri; kronik hastalıklar tanımı, özellikleri, seyri ve evreleri; yaşlılığa bağlı kardiyovasküler sistem değişiklikleri, kalp yetmezlikleri, koroner arter hastalıkları; hipertansiyon, periferik damar hastalıkları; diabetes mellitus, endokrin hastalıklar; gastrointestinal sistemin kronik hastalıkları; pulmoner sistemin kronik hastalıkları; kronik böbrek hastalıkları; yaşlılıkta hemtolojik hastalıklar, anemiler; yaşlılık ve kanser; yaşlılığa bağlı iskelet sistemi değişiklikleri, osteoporoz ve yaşlılarda kırıklar; kollajen doku hastalıkları, romatoid artrit, bel ağrısı, ankilozan spondilit, gut hastalığı, osteoartroz, tendinit, bursit, ayak sorunları; kronik yorgunluk sendromu, yaşlıda ağrı kontrolü; yaşlılıkta kişilik değişiklikleri, yaşlılıkta görülen psikotik bozukluklar; yaşlılık döneminde bipolar bozukluk, yaşlılık depresyonu, yaşlılarda şizofreniye benzer paranoid durumlar, yaşlılıkta anksiyete bozuklukları, yaşlılıkta demans.

MET101 MESLEK ETİĞİ

Etik nedir? / etik kuramlara bir bakış / temel kavramlar: sorumluluk, hesap verebilirlik ve yükümlülük / etik analiz; toplum ve bilişim etiği: toplum ve teknoloji arasındaki iki yönlü ilişki; bilişim teknolojilerinin etkileri; iyimser, kötümser, bağlamcı görüşler niçin bilişim etiği? bilişim etiğinin görevi; bağımlılık, sağlık sorunları, işsizlik, sosyal ilişkiler; güvenlik, kötüye kullanım ve siber suçlar; insan hakları ve hasta hakları; hastane etik kurulları; tıp meslek etiği ilkeleri ve deontoloji; tıp meslek etiği ilkeleri ve deontoloji; etik vaka analizi; yaşlı bakım ve etik görev tanımları mevzuat ve tüzüklere göre yaşlı bakımı; yaşlıda etik değer çatışmaları ikilemler; yaşlı bireye hizmet veren kurumlar ve yaşlı hakları; yaşlı bireylerde etik ve yasal sorunlar; vaka tartışması.

YBH219 EVDE YAŞLI BAKIM HİZMETLERİ

Yaşlılık, Türkiye'de yaşlı hizmetlerinin tarihsel süreci, Türkiye'de yaşlılara yönelik verilen hizmetler, evde bakım hizmetinin dünyadaki tarihsel süreci, evde bakım hizmetinin Türkiye'deki tarihsel süreci, Türk sağlık sisteminde evde bakım hizmetleri, evde bakımın önemi ve bakım gereksinimi, evde bakım hizmetlerinin hedefi, evde bakım hizmetlerinin kapsamı, evde bakım kapsamında sunulan hizmetler, evde bakımın hizmetlerinin sınıflandırılması, bakım verme, yaşlıya bakım verenlerin özellikleri, yaşlıya bakım verme nedenleri, dünyada ve Türkiye'de yaşlıya bakım verme durumu, bakım verme yükü, bakım verenlerin yaşadığı güçlükler, bakım verme güçlüğünü etkileyen faktörler, evde bakım hizmetlerinin olumlu yönleri, evde bakım hizmetlerinin olumsuz yönleri, evde bakım hemşireliği, evde bakım hemşiresinin uygulamadaki fonksiyonları, evde bakım hizmet sağlayıcıları, evde bakım hizmetlerinin finansmanı.

EHB219 MEŞGULİYET AKTİVİTELERİ

Uğraş terapisinde temel prensipler ve planlama, malzemelerin tanıtımı, çeşitli ahşap objeler ve ahşap boyama teknikleri, plastik akrilik boyalar ve uygulama, sinema, tiyatro, konser ve müze ziyaretleri gibi kültür aktiviteleri, fotoğraf, resim, şiir, roman ve heykel gibi güzel sanatlarla ilgili aktiviteler, ev bitkisi yetiştirme ve bakımı, ev hayvanı besleme ve bakımı, nörogelişimsel tedavi yöntemleri, meşguliyet terapisinde biyomekanik yaklaşımlar, ekonomik değer yaratabilecek meşguliyet terapileri, sergi. (Fonksiyonel aktiviteler için fonksiyonel beceriler, Mesleksel fonksiyonunun değerlendirmesi, Günlük yaşam aktiviteleri, mesleksel performansın ölçümü, Mesleksel terapi popülasyonu, Tedavi planlaması, Duyusal – motor becerilerinin değerlendirilmesi, Çalışma düzenlemeleri, Emeklilik, Gönüllülük ve yaşam konuları, Boş zaman-eğlence, Boş zaman performansının ölçümü ve Sosyal katılım/sağlık konuları ders içeriğinde yer almaktadır).

IV. DÖNEM

YBH200 YAŞLI BAKIM İLKE VE UYGULAMALARI IV

Demografik yaşlı değişim dinamikleri; inkontinanslar; yaşlılarda uyku ve dinlenme; yaşlılık ve kanser; yaşlılık ve ölüm; yaş psikolojisi ve rahabilitasyon; demans ve yaşlılarda sosyal desteğin önemi; yaşlı ruh sağlığı; yaşlı ruh sağlığı; yaşlılarda istismar; yaşlı bakım ve etik; yaşlı sağlığı; sağlığın geliştirilmesinde birey, aile ve toplumun rolü; temel sağlık hizmetleri. Dersin 14 hafta boyunca haftada iki gün (16 saat) kurum uygulaması bulunmaktadır.

YBH212 YAŞLIDA REHABİLİTASYON

Rehabilitasyon genel kavram ve ilkeleri; yaşlılık fizyolojisi, yaşlanmanın sistemlere etkisi, immobilizasyon komplikasyonları; yaşlı bireylerde yaşam kalitesi; egzersizin sistemler üzerine etkisi, yaşlılarda düzenli fiziksel aktivitenin etkileri; yaşlılarda uygulanacak egzersiz programları, yaşlılarda egzersiz reçetesi oluşturma; kronik hastalık, engellilik, uyum ve baş etme; özel sağlık değişikliklerinde rehabilitasyon: nörolojik bozukluklar; diyabetli hastanın rehabilitasyonu; KOAH'lı hastanın rehabilitasyonu; kalp hastalıkları; travmalarda rehabilitasyon; günlük yaşam becerileri; sosyal yaşamını sürdürme; aile eğitimi.

YBH218 SOSYAL SORUMLULUK

Toplum ve topluma hizmet uygulamaları ve sosyal sorumluluk projelerine ilişkin temel kavramlar; topluma hizmet uygulamalarının ve sosyal sorumluluk projelerinin önemi; hedef kitle problemini belirleme, belirlenen problemlere yönelik çözüm önerileri üretme; günümüzde topluma hizmet uygulamaları: kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının topluma hizmet uygulamaları ve sosyal sorumluluk projeleri; kentimizdeki topluma hizmet uygulamaları ile sosyal sorumluluk projelerini araştırma; panel, konferans, bilgilendirme seminerleri düzenleme, sosyal sorumluluk çerçevesinde çeşitli projelerde gönüllü olarak yer alma.

YBH210 PALYATİF VE YAŞAM SONU BAKIM

Dersin tanıtımı, palyatif bakım kavramı, amacı, felsefesi ve ilkeleri; dünyada ve ülkemizde palyatif bakım; palyatif bakımda semptom yönetimi, özel durumlarda palyatif bakım; manevi /spirüel bakım; yaşam sonu bakımı, iyi ölüm/ huzurlu ölüm kavramı ve hospisler; palyatif ve yaşam sonu bakım sürecinde hasta ailesi yaşadığı psikososyal sorunlar ve ailenin bakımı; ölüm ve yas; yas süreci ve ailenin bakımı; genel palyatif değerlendirme.

ILK101 İLK YARDIM

İlk yardımın temel ilkelerini uygulamak; insan vücudu hakkında bilgi edinmek; hasta/yaralı ve olay yerini değerlendirmek; temel yaşam desteği sağlamak; solunum yolu tıkanıklıklarında ilk yardım uygulamak; kanamalarda, şokta, yaralanmalarda ilk yardım uygulamak; yanık, donma ve sıcak çarpmasında ilk yardım uygulamak; bilinç bozukluklarında ilk yardım uygulamak; zehirlenmelerde ilk yardım uygulamak; hayvan ısırıklarında ilk yardım uygulamak; göz, kulak, buruna yabancı cisim kaçmasında ilk yardım uygulamak; boğulmalarda ilk yardım uygulamak; kırık, çıkık ve burkulmalarda ilk yardım uygulamak; hasta ve yaralıları taşımak.